

వాల్మీకి రామాయణం

బాల కాండ

38. అష్టాత్తంశః సర్గః - సగరపుత్రజన్మ

|| సగరపుత్రజన్మ ||

తాం కథాం కౌశికో రామే నివేద్య మధురాక్షరమ్ |
పునరేవాపరం వాక్యం కాకుత్స్థమిదమబ్రవీత్ || 1 ||

అయోధ్యాధిపతిః శూరః పూర్వమాసీన్నరాధిపః |
సగరో నామ ధర్మాత్మా ప్రజాకామః స చాప్రజాః || 2 ||

వైదర్భదుహితా రామ కేశినీ నామ నామతః |
జ్యేష్ఠా సగరపత్నీ సా ధర్మిష్ఠా సత్యవాదినీ || 3 ||

అరిష్టనేమిదుహితా రూపేణాప్రతిమా భువి |
ద్వితీయా సగరస్యాసీత్పత్నీ సుమతినంజ్జితా || 4 ||

తాభ్యాం సహ తదా రాజా పత్నీభ్యాం తప్తవాంస్తపః |
హిమవంతం సమాసాద్య భృగుప్రస్తవణే గిరౌ || 5 ||

అథ వర్షశతే పూర్ణే తపసాఽఽరాధితో మునిః |
సగరాయ వరం ప్రాదాద్భృగుః సత్యవతాం వరః || 6 ||

అపత్యలాభః సుమహాన్భవిష్యతి తవానఘ |
కీర్తిం చాప్రతిమాం లోకే ప్రాప్స్వసే పురుషర్షభ || 7 ||

ఏకా జనయితా తాత పుత్రం వంశకరం తవ |
షష్ఠిం పుత్రసహస్రాణి అపరా జనయిష్యతి || 8 ||

భాషమాణం మహాత్మానం రాజపుత్ర్యా ప్రసాద్య తమ్ |
ఊచతుః పరమప్రీతే కృతాంజలిపుటే తదా || 9 ||

ఏకః కస్యాః సుతో బ్రహ్మాన్మా బహూన్జ్ఞానయిష్యతి |
శ్రోతుమిచ్ఛావహే బ్రహ్మాన్సత్యమస్తు వచస్తవ || 10 ||

తయోస్తద్వచనం శ్రుత్వా భృగుః పరమధార్మికః |
ఉవాచ పరమాం వాణీం స్వచ్ఛందోఽత్ర విధీయతామ్ || 11 ||

ఏకో వంశకరో వాఽస్తు బహవో వా మహాబలాః |
కీర్తిమంతో మహోత్సాహాః కా వా కం వరమిచ్ఛతి || 12 ||

మునేస్తు వచనం శ్రుత్వా కేశినీ రఘునందన |
పుత్రం వంశకరం రామ జగ్రాహ నృపసన్నిధౌ || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం

బాల కాండ

38. అష్టాత్రింశః సర్గః - సగరపుత్రజన్మ

షష్ఠిం పుత్రసహస్రాణి సుపర్ణభగినీ తదా |
 మహోత్సాహాన్కీర్తిమతో జగ్రాహ సుమతిః సుతాన్ || 14 ||

ప్రదక్షిణమృషిం కృత్వా శిరసాఽభిప్రణమ్య చ |
 జగామ స్వపురం రాజా సభార్య రఘునందన || 15 ||

అథ కాలే గతే తస్మిన్ జ్యేష్ఠా పుత్రం వ్యజాయత |
 అసమంజ ఇతి ఖ్యాతం కేశినీ సగరాత్మజమ్ || 16 ||

సుమతిస్తు నరవ్యాఘ్రు గర్భతుంబం వ్యజాయత |
 షష్ఠిః పుత్రాః సహస్రాణి తుంబభేదాద్వినిస్సృతాః || 17 ||

ఘృతపూర్ణేషు కుంభేషు ధాత్యస్తాన్సమవర్థయన్ |
 కాలేన మహతా సర్వే యౌవనం ప్రతిపేదిరే || 18 ||

అథ దీర్ఘేణ కాలేన రూపయౌవనశాలినః |
 షష్ఠిః పుత్రసహస్రాణి సగరస్యాభవంస్తదా || 19 ||

స చ జ్యేష్ఠో నరశ్రేష్ఠః సగరస్యాత్మసంభవః |
 బాలాన్ఢహీత్వా తు జలే సరయ్యా రఘునందన || 20 ||

ప్రక్షిప్య ప్రహసన్నిత్యం మజ్జితస్తాన్నిలిక్ష్ణ వై |
 ఏవం పాపసమాచారః సజ్జనప్రతిబాధకః || 21 ||

పౌరాణామహితే యుక్తః పుత్రో నిర్వాసితః పురాత్ |
 తస్య పుత్రోంశుమాన్దామ అసమంజస్య వీర్యవాన్ || 22 ||

సమ్మతః సర్వలోకస్య సర్వస్యాపి ప్రియం వదః |
 తతః కాలేన మహతా మతిః సమభిజాయత |
 సగరస్య నరశ్రేష్ఠ యజేయమితి నిశ్చితా || 24 ||

స కృత్వా నిశ్చయం రామ సోపాధ్యాయగణస్తదా |
 యజ్ఞకర్తృణి వేదజ్ఞో యఘ్నం సముపచక్రమే || 25 ||

ఇత్యార్ధే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే
 అష్టాత్రింశః సర్గః || 38 ||